

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD.

No. 8.

Nov 1, 1891.

A pedagogical literary and social Monthly.

50 Cents pr. annum.

Vol. I.

Grundstensnedlægningen

ved The Pacific Lutheran University maa betragtes som en afgjort Succes. Dagen oprandt med Taage og Udsigter til Regn, saa mange holdtes borte af Frygt for Veiret, og desuden blev efter sigende flere hundrede hundrede fra at komme ud, da et Extratrain maatte indstilles paa Grund af, at Lokomotivet kom til Skade. Men trods disse og andre Grunde var Besøget ganske godt. — Festen begyndte med en Aabningstale paa Engelsk af Pastor Boe fra Helena, Montana. Derefter afgang man Salmen „Aand over Aander kom ned fra det Høie.“ Pastor Möhl fra Cal. kunde ikke komme, men havde forfattet et Festsdigt, som Pastor Sperati fremsagde paa en smuk og virksomfuld Maade, hvorefter man sang Lovsangen „Allest Gud i Himmerig“. Prestekonferensens Formand Pastor Grønsberg fra San Francisco holdt nu den egentlige Fests tale, idet han oplæste Joh. 15, 5. Denne Tale var saa rig paa Indhold og er saa vigtig for dem, der arbejder for Skolen eller tænker at nyde godt af den, at vi meddeleer den i Uddrag.

Hvo, som bliver i mig og jeg i ham, han bærer megen Frugt, thi uden mig kunne I slet intet gøre. (Joh. 15, 5.)

Festlig forsamlede Venner!

Gud fylde idag vore Hjerter med Glæde og Mandens fulde Begejstring!

Vi er idag komne sammen her fra fjernt og nær for at lægge Grundstenen til Pacific Lutheran University. Som ret er, skal der her idag holdes en Del Fests taler ved denne i Ordets bedste Betydning festlige Anledning. Jeg beflager kun at det uden og mod min Villie er falden i min Lod at skulle tolke omend en ringe Del af den festlige og inderlige Glæde, som idag fylde den nærværende Forsamlings Hjerter, og som jeg tør haabe alle Hjerter rundt i vort Høre Kirkesamfund. Naar jeg tænker tilbage og mindes de Mænd og Fædre, der har talt ved lignende Anledninger, da kan jeg ikke

falde min Optræden her idag andet end et Armodstegn. Jeg udtaler denne Forsamlings udelte Mening naar jeg siger: Hædret være disse Mænds og Fædres Minde blandt os fra Hav indtil Hav

Med Hensyn til den ydre Bygning, som skal reises her paa Stedet, saa staar vi endnu ved Grundmuren. Bygningsmændenes Tanker, Planer og Arbejde bekræfter sig endnu med det Grundlæggende; det er dem just nu magtpaaliggende at Fundamentet bliver godt. Det øvrige er ikke glemt, men det hører Fremtiden til.

Ogsaa vor Handling her idag angaar Grundvolden. Lader os ogsaa i aandelig Henseende blive staaende derude. Det er sandt, her er Mænd, som kunde omtales, Mænd, som allerede har baaret tunge Byrder for denne Skole, og som før dens Fuldendelse vel kommer til at bære dem endnu tungere. Her kunde man jo dvæle ved de store Planer, som her ved Guds Hjælp skal virkeliggjøres, ved Stedet: Vort Kirkesamfund er nu kommet ligetil „Sound“ med sit Skoleværk. Alt dette er os ikke ligegyldigt; men der er en Ting, som lige fra man begyndte at tale og skrive om denne Skoles Bygning har ligget os paa Hjertet, og som just nu da Værket er begyndt ligger os dobbelt alvorligt og mangedobbelt varmt paa Hjertet: Vi ved paa hvilken Grundvold vort Samfunds øvrige Skoler har været byggede og har drevet Skolegjerningen. Det har ikke været dulgt hverken for Venner eller Fiender, at denne Grundvold var Jesus Kristus og hans hellige Ord. Det har været vort Samfund magtpaaliggende at dens Skolegjerning og øvrige Gjøremaal skulde hvile paa ham og Herrens urokkelige Ord. Hvad nu herude i det fjerne Veste? Skal vi nu maaske begynde at lægge en anden Grundvold end den som lagt er. Det forbyde Gud i Naade!

Hvorfor det er os saa magtpaaliggende, at ogsaa denne Skole skal bygges paa Kristus og hans Ord som Grundvold.

I. Fordi vi ønsker Guds Velbehag i dette Værk, men hans Velbehag formidles ikke ved nogen anden eller noget andet end Kristus og hans Ord.

II. Fordi vi vilde saa gjerne at Skolen baade for Gud

og Mennesker skulde bære de rette Frugter, men det kan den ikke uden ham og Ordet.

III. Fordi det er os om at gjøre, lige fra Begyndelsen at vinde for den Medkristnes Kjærlighed, men denue vindes ikke uden at det som skal være Gjenstand for den har det og virker for det, som er dens Kilde og Ophav, Kristus og hans søde Evangelium.

Af de Skrifter og Dokumenter, som lagdes i Grundstenen, kan nævnes Konfordiebogen, Bogts Bibelhistorie, Ricketidende, Bud og Hilsen, Amerika, Børneblad, Lutheran University Herald, et Cirkulære om Skolen, samt Articles of Incorporation. Med 3 Hammerslag lagdes saa Grundstenen i den treenige Guds Navn, hvorefter fulgte en gribende Bøn om Herrens Velsignelse over Skolen og dens Gjærning og Afhyngelsen af Luthers herlige Salme: „Vor Gud han er saa fast en Borg,“ de 3 første Vers.

Nu læste Pastor Hæseroth fra Tacoma Davids 111 Salme og bestemte som Skolens Motto: „Gudsfrugt er Visdoms Begyndelse.“ Hans kjernefulde, fyndige og klare Tale over denne Tekst blir maaste senere meddelt her i Bladet.

Efter denne Tale, som var holdt paa Engelsk, sang man „Nu takker alle Gud,“ og saa talte Pastor Waade fra Seattle paa Dyst. Han viste, hvorledes Skolen skulde arbejde for det praktiske Liv i Righed med Walthers College blandt Dyfterne. Han godtgjorde ogsaa paa en særdeles slaaende Maade, at Kirken har været Bærer af Kunst og Videnskab, idet Kirken tog den antike Kultur i sin Tjeneste. — Efter Afhyngelsen af Salmen „Over den Herre, den mægtige Konge med Vre“ holdt nu Formand Harstad Bøn og nedbad Herrens Velsignelse, hvorpaa den høitidelige Handling sluttede med, at Forsamlingen sang det sidste Vers af „Vor Gud han er saa fast en Borg“. —

En hyggelig og vellykket Fest var afsluttet. Kulde og Taage havde hindret mange fra at komme. Men ud paa Eftermiddagen fik vi det deiligste Veir med Solskin og Vaarliv. Mon ikke dette er Forbud paa en lys og lykkelig Fremtid for vor kjære Skole? Saa havde ogsaa Troesbrødre fra Osten sendt Hilsener og gode Ønsker for den gode Sag. Facultetet ved Luther College i Decorah hilsede, ligeledes Luther Seminary ved Minneapolis. Prof. Stubbs Brev nedfattes i sin Helhed.

Kjære Brødre og Søstre i Herren forjamlende til Grundstenlægningsfest for Pacific Lutheran University!

Raade og Fred i vor Herres Jesu Navn!

En Dørlørdag er kommen for vort Folk ved det stille Havs Kyster. En højere Skoles Oprettelse er altid en betydningsfuld Begivenhed. Og hvorfor? Fordi der de unge, Fremtidens Haab, de kommende Slægter, skal udvikles, dannes og modnes til at træde ind i Livet med dets Opgaver, dets Arbejde og dets Kamp. Og nu skal i den treenige Guds Navn Grundstenen lægges til den første skandinaviske lutheriske Højskole i hine Bestens fjerneste Egne. Hvormange Forhaabninger er ikke knyttede til denne Skole og de Frugter dens

Virke vil bære! En Ting er vis: Denne Skole vil blive til uberegnelig Velsignelse, naar Jesus Kristus er og bliver den Grundvold, paa hvilken denne Skole hviler. „Thi ingen kan lægge en anden Grundvold end den, som lagt er, hvilken er Jesus Kristus.“

Den skal være en isandhed kristelig Skole, i hvilken Kristendommen skal aabenbare sig som en Kraft fra oven, der gennemtrænger, helliger og renser alle Ting. Fra denne Skole skal de unge tage med sig et Indtryk af, hvor velsignet det dog er at være en Kristen men ved Siden af at være kundskabsrig og dygtig og have et aabent Sie for alt, som er sjønt og ædelt og alt hvad priseligt er.

Det er vort Ønske og vor Bøn, at Pacific Lutheran University maa blive for Bestens fjerneste Egn, hvad vort Luther College har været for det norske Folk i de midtre og vestlige Stater!

Herren holde da sin beskyttende Haand over det paabegyndte Arbejde og lade det gaa fremad. Han give Mod og Vigt og Iver og krome Gjærningen med sin Velsignelse!

Inderlig gjerne vilde jeg have været blandt Eder idag for sammen med Eder at glæde mig over den Grundvold, som er lagt og takke ham, hvem alene Vren tilkommer. Men jeg faar være tilfreds med i Anden at være hos Eder og tage Del i Eders Festglæde. Været ogsaa forviskede om, at vi som før ogsaa i Fremtiden vil gjøre hvad der staar i vor Magt for her i de midtre Stater at vække Begeistring for den vordende Højskole. Gud være lovet og priset! overalt hvor der har været Anledning til at tale denne Sag, er en Del Hjerter blevne varme. Hans er Gjærningen. Den skal ikke stan'e!

Eders i Herren

H. G. Stub.

Fertile, 6te Oktober 1891.

Kjære Hr. B. Harstad!

Jeg siger hjertelig Tak for de Par Numere af The University Herald mig tilsendt! Jeg liker den lille Herald godt, ønsker den Lykke paa sin Rejse ud i Verden, samt nedber Herrens rige Velsignelse over den Gjærning, Bladet skal give os Besked om. Ja Gud hjælp og styrk eder til at arbejde derude, saa Skolebygningen snart kan blive færdig!

Hermed sender jeg nogle saa Subskribenter paa Herald: Knut og Ole Opheim, Ener Nilsen, Ole E. Christianson, Helge D. Widden, Oscear K. Boldstad, Albert J. Hamre, — Fertile P. O.

Toften G. Lie, — Maple-Bay P. O.

Saamange Subskribenter har jeg faaet, men haaber at faa flere.

Hermed Raade og Fred, en kjærlig Hilsen

Knut Opheim.

Pastor Dolven ankom til Tacoma den 14de Oktober for at gaa til Clallam Co., Wash. Han har faaet kald fra en Menighed ved Swan Lake. Vi glæder os over, at nye Arbeidere drives ud, og ønsker den unge Medarbejder hjertelig velkommen. Herren velsigne og bevare baade ham og hans Menighed!

Martin Luther.

(Efter Christoffer Bruun.)

Det siges jo stadig, at det store ved Luther var at han gjorde Ende paa de pavelige Bildfarelsers Herredømme og skaffede os den christelige Værelse tilbage i dens oprindelige Renhed. Og det er sandt. Men det giver alligevel ikke os, tror jeg, nogen Slags levende Opfatning af hvad det var, han udførte. Dels har vi kun svag Forestilling om den aandelige Trældom, som dengang ikke enkelte Mennesker, men en hel Verden succede under, om det „pavelige Tyranni“, som den Tids Mennesker taler saa meget om.

Der er en anden Ting, som jeg tror lettere giver os en Smag af Manden og hvad han var. Den Tids dannede og fine Verden var fuld af Fritænkeri. Fuldt saa galt som nu om Dagen stod det vel i saa Stykke ikke til, men ikke saa svært meget sikere heller. Og dette Fritænkeri tiltog netop i samme Mon, som Kirkens Overtro og dens aandelige Afsmagt tiltog. Det var — da som nu — bare den anden Side af Christendommens egen Oplysning. Det udbredte sig med en aldeles forfærdelig Magt, uimodstaaeligt, inden Tidens højeste Dannelselse. Selv de øverste Indehavere af kirkelig Værdighed, Paver og Cardinaler, var ikke sjelden grebne af det, noget, som vi nu om Dagen lykkeligvis næppe har noget Sidestykke til. — Det var især den Iver for de classiske Studier, der med en nyvakt Aandsstrømnings hele Magt gik igjennem Tiden, som blev den vigtigste Bærer af dens Fritænkeri.

Saa kom Luther. Det han talte om Fritænkeriet, var ikke stort. Hele Tyngden af hans vældige Arbejde blev lagt ikke paa at imødegaa det, men paa at føre Christendommen selv tilbage til dens oprindelige Renhed og oprindelige Kraft. Jeg vil paa ingen Maade paastaa at dette lykkes ham fuldt ud. Der hefter ganske ikke rent uvigtige Mangler ved hans store Verk. Men saa vidt lykkes det ham i ethvert Tilfælde, at Religionen med et eneste Slag var gjenindsat i sin Værdighed som Menneske-Livets første Stormagt. Den Stilling som i vor Tid Videnskaben truer med at fultilre sig i den almindelige Bevidsthed, den Stilling indtog fra Luthers Dage af uden alt Spørgsmaal Religionen. De, som nu i vort Aarhundrede har ønsket at vinde aandelig Dygtighed, har gjerne sat sig ved Fødderne af Hegel eller August Comte eller Herbert Spencer, og af de store Digtere. Tengang maatte den Slags Mennesker sætte sig ved Luthers Fødder. Og man kan tage en 3 — 4 af vort Aarhundredes første aandelige Helte og lægge ovenpaa hinanden, før man faar nogen Forestilling om den Magt, Luther øvede over sin Tid. Paa alle Livets Omraader har hans Kjempe-Aand grebet afgjørende ind. Først i alt det, som heder Oplysning. Universitets-Livet skylder ham og hans Medarbejdere et uhyre Opving. Den lærde Skole skylder dem, naar sagt, sin Tilblivelse. Almue-Skolen er det Luther, som har nedlagt Fødder til. Men dernæst greb han ogsaa ind i de uadvortes Begivenheder. Hans Skikkelse behersker Europas politiske Historie i mere end 100 Aar efter hans Død; alle Krige dreier sig om Folkens Stilling til Reformationen. Huslivet har han gjenfødt. Selskabeligheden har han adlet. Tydslands unge, fremblomstrende Kunst fandt i ham sin Talsmand, han, de tydske

Kunstneres Ven og Helt. — Det 19de Aarhundrede eier ingen Mand, som er hans Lige, ikke paa lang, lang Lei.

Og denne Mand, som behersker hele Menneske-Livet og hele Aarhundredet, er — som alle ved — religiøs i sin inderste Kjerne. Det var under Guds Ansigt de sprang frem, alle disse Tanker, som omdannede Verden.

Og fra hans Skole i Wittenberg udgik der et Skud af Mænd, som gennemførte hans Tanker rundt om i Landene — en Flok af Kjempekarer, som vor pietistisk forpinte Tid ikke foder Magen til, skjønt deres Navne nu længst er bleguet i den Glans, som udstråler fra deres store Mesters.

Fritænkterne derimod, de bleve borte. For Luther var Tiden fuld af dem. En Stund efter ham ser man næsten ikke Spor til dem. Jeg ved virkelig ikke hvor der blev af dem. Han førte ikke synlig Kamp mod dem, som sagt. Men borte blev de. Jeg tænker det gik samme Vej med dem, som det gaar med Morgen-Taagen en Sommerdag, naar Solen har faaet Magt.

Harde vi hans Mage iblandt os, vilde det gaa dem lige ens endnu.

Et storflagent Udtryk for hans aandelige Overlegenhed har vi i hans Stilling til de classiske Studier. Før var disse Studier den vigtigste Bærer af Tidens Fritænkeri og dens religiøse Ugyldighed. Luther tager dem — og det, som om det var den naturlige Sag af Verden — og lægger dem ind i den nye lærde Skole, han skaber. Det, som hidtil havde været Fritænkeriets farligste Vaaben, blir fra nu af Grundlaget for Tidens christelige Dannelselse.

„De Vaaben jeg agter at kæmpe med i Dag, er endnu i Partsmændenes Hænder,“ sagde en haandfast Birkebeiner engang da det gik til Slag.

Det er en ny Stormagt, som er dukket frem i Tiden, og alle de gamle Magter stiller sig lydige til dens Tjeneste. Det er Religionen. Før Luther succede den, indsnørt i Munkenes Tvangstrøp, gjemt i en Krog i et Kloster. Men i Luthers brede Bryst succede den saa dybt, at Munkes-Snorrevet brast. Kloster-Muren blev spændt til Side. Og midt paa Verdens-Historiens store Skueplads stod som en Dronning den christelige Tro.

Hver ung Mand, som ønskede at blive til noget i Aandens Verden, maatte fra det Øieblik af træde i hendes Tjeneste. Og selv de, som manglede Forudsætningen for at gøre dette af fuldt Hjerte, maatte alligevel hylde hendes Magt. Den var en Kjendsgjerning, som nu alene Naaheden kunde negte.

Derfor var det forbi med det dannede Fritænkeri.

I vore Dage er det ikke længer Munkes-Vaand, som holder Religionen nede. Men dens Stilling er alligevel ikke saa svært meget sikere, end den var da Luther fremsjod. Menneskene bryder sig næsten lige lidet om den. Aandslivet gaar sin Gang uden dens Hjælp. De unge Mennesker, hvis stærkeste Higen gaar ud paa at bli til noget i Aandens Verden, søger sig snarere oplagt til at sky, end til at søge den. Religionens Vænkter er andre nu end de var i Luthers Dage. Dens Afsmagt er saa noget nær den samme.

Vi trænger saa haardt som muligt til, at Luthers store Gjerning skal blive gjort op igjen.

Det er Dygtighed, som skal til, aandelig Dygtighed.

Det er den, som behersker Verden. Lad os faa lidt af den Dydighed, Luther eide, i den Pagt, den hos ham stod i, med en levende Tro! Lad os faa en Christendom, som paany kan gjøre de Christne til de dygtigste Mennesker i Tiden!

Musical Items.

The Tacoma Academy of Music is now organized, with the following faculty:

Mr. Herbert Joy, teacher of the voice and organ.

Mr. Allen Glover Salmon, teacher of the piano, theory and composition.

Miss Pauline Bengel, teacher of the piano and harmony.

Mr. Oloff Bull, teacher of the violin and orchestra.

This School affords first class advantages to those wishing to secure a thorough knowledge of music.

For particulars address: The Tacoma Academy of Music, Room 2, Theatre Building.

The Tacoma Choral Society has commenced rehearsals for the season, with a chorus of one hundred voices. This is the great musical organization of the City and the great musical educator of the populace, and should be well sustained. They are preparing the Oratorio of the Creation by Hayden.

The Ladies' Musical Club consists of one hundred members, who are preparing to do fine work for the music.

The University Glee Club rehearses every Tuesday evening and will give their first concert Oct. 28th in The Opera House.

We call attention to the piano and organ advertisement in this paper of D. S. Johnston, the leading dealer of our city. — Those wishing to purchase should call on him. —

Den kristelige Ungdom — Ungdomsforeninger.

(Slutning.)

I forrige Nummer var vi dristig nok til at sige de Gamle nogle Sandheder, som maaske ikke finder saa stor Anvendelse paa vort Samfund som paa f. Ex. Hauges Synode med dens kanske vel mørke og triste Syn paa Livet. Men denne Gang agter vi at tale frit ud til Ungdommen. Er de Gamle stundom vel indskrænket, saa er „Ungdommens Ubefindighed stor“. De hader Baand og Tvang, vil gaa rat sin egen Gang. Det er først som vokser og moden Mand, at man takker for den Tugt og Advarsel, som Forældre og Forefatte gav den Umvundne og Ustyrlige. Der gives Børn, som opdrager sig selv, ja endog sine Søstende og Kamerater; men de er sjeldne Undtagelser. Som Regel trænger Børn Tugt og Opdragelse, Ungdommen Vejledning og Retteledning. De fleste Børn trænger og vælger gjerne et Exempel, et Mønster til at beundre og efterligne. Dette er baade naturligt og

kristeligt. Kristus opfordrer sine Disciple til at følge ham efter, og Paulus siger: „Vorder mine Efterfølgere, Brødre, og agter paa dem, der vandre saaledes, som I have os til Exempel!“ (Filipp. 3, 17). Den kristelige Opdragelses første og øverste Formaal er virkelig at opdrage til Kristus, saa han kan faa Tag i Barnet og faa sin Stikkelse i det. Men da gode og ældre Kristnes Exempel ligger nærmere og lavere, saa kan ogsaa disse tages til Mønster, selv om de ikke er Paulus eller nogen Apostel. Deraf det gamle Ordsprog: Forældre og Opdragere bor i et Glashus. I det gamle Land, hvor Samfundet var bygget paa Christendom og Autoritet, faldt det som af sig selv, at Børn valgte Forældre og Lærere til Exempel, her i Landet er en anden Mand: Frihedens og Tjalesløshedens Mand. Her opstodes nu en amerikansk Elegt af norske Forældre. Og de Forældre, som hører til den norske Synode, er gjerne en trofast Elegt mod sine Fædre. En Rejsende skriver: „Det norske Folk rundt om har bevaret sin gamle Erklighed og Godhed. Det er et Tæffe og Soliditet der, som tiltaler. En skulde tro sig hjemme igjen i de norske Dale.“ De Jndfødt indbilder sig ofte, at de bedste Borgere blir de, som hurtig lægger sig efter Landets Sprog og Seder og kaster bort, hvad der smager fremmed. Deri tar de storlig Feil. Den bedste og kraftigste Race holder længst paa sine Merker, sine Etendommeligheder.

Denne Erfaring gjælder baade Mennesker, Dyr og Planter. Og har nu eders Fædre bevaret sin gamle Erklighed og Godhed, Tæffe og Soliditet, saa har de nok Egenskaber, som er mere værd end al Verdens Guld, Egenskaber, som adler Mennesket, selv om de findes under en Klutte graa. Disse Egenskaber kan I ikke lære af Amerikanere. Af dem kan I lære Slebenhed og Høflighed i Omgang, og det bør ikke staaes Brag paa. Ivertimod. Men vis disse Dyrer først og fremst mod eders Forældre og den gamle, bedagede Elegt, som under Savn og Strabatser har givet eder et Hjem og holdt eder til Kirke og Skole. O, hvor de har arbeidet og slidt de Gamle! Bliv ikke fristet til at foragte dem eller skille eder ud fra deres Selskab. I har saa uendelig meget at takke dem for, at lære af dem, og de elsker eder med uskrømtet Kjærlighed. Om de nu paa sine gamle Dage er noget tungvindte og tviler lidt paa alt det nye og fremmede, som sjelden er parret med Erklighed og Godhed, skal I fortænke dem i dette? Og allermindst bør Ungdommen forlade Kirkehuset og Menigheden, Herrens Menighed. Desværre maa mere end en ærlig Fader og Moder lide for den samme Synd, som Eli begik. Man finder saa ofte, at de gamle Settlerne forkjæler sine Børn, gjør dem udhytige til anstrengende Arbeide og lader dem slippe alt muligt, som de ikke liker. Nei Tugt maa der til. Se Luther! Han tugtede sine Børn, dog saaledes, at Væbnet laa ved Siden af Riset, og det gif dem vel. Nu blir man Vidue til, at de unge Folk, som vokser op her af norske Forældre, rent skjemmes ud. Der blir intet Tag i dem, ikke norsk Erklighed og Soliditet.

En blødagtig Elegt kan da selvfølgelig kun med stor Møie finde sig i at have Selskab med en Kæmpeslegt, som de virkelig var, der grundede vore norske Settlementer. „Det blir for ufrit og tvungent, for liden Adspredelse og Ugenethed!“ Hvormange Ungdomsforeninger med kirkelig Farve er vel i Sandhed gjennemtrængt af en sund, dyb kristelig Mand?

Der gaar ofte mindre sømmeligt til. Hvormangen ung Mand og Pige er der vel, som voxer i det Gode, modnes og besæftes i sin Tro? Skjæmt og Væg, Fornøielse og Adspredelse findes nok af, men neppe den alvorlige og fyldige Paavirkning, som naar Sammel og Ung færdes i samme Lag. Ikke sjelden udarter disse kristelige Ungdomsforeninger. Der opelises Sladder, Misundelse, Bitterhed, Letfindighed — til Forargelse og Skade for Menigheden. Ungdom fra den Flot, som Verden bedst kendes ved, faar Afgang og ofte meget at sige i Foreningen. Det viser sig ogsaa her, at et raadent Væble kan fordærve en hel Tønde.

Men vor Tid er nu engang saa forhippet paa Foreninger og Selskaber og Vøger, og Ungdomsforeningerne har saa fast Fodhold endog inden den norske Synodes Menigheder, at det næsten er som at rende Hovedet mod Væggen at sige dem noget paa. Ungen er mindre villig til at modtage Raad end ivrige Foreningsvenner og Ledere af Societies. De gaar ofte saa op i sin Forening, at den lægger Beslag paa hele deres Interesse. De bogstavelig lever for den, og da vor Ungdom ikke er opdragen i en loyal Lust og har let for at se paa sit eget Verk med stor Begeistring og Selvtillid, saa tar det en god Del Visdom og Kunst at sige dem Sandheden saaledes, at de billiger den og høier sig for den. Vi for vor Del tror, at Ungdomsforeninger inden en lutherisk Menighed er en farlig Sag.

De spalter Menigheden og øver sjelden den gode Indflydelse, som paastaas af deres ivrige Talsmænd. Meget mere drager Foreningslivet bort fra Menighedslivet og over i verdslig Selskabelighed og Forlystelse.

Men for at vende det Onde til det Gode, vil vi søge at vise en Vej.

Først bør Foreningen stiftes og organiseres med Menighedens Vilje, Billigelse og Medvirking.

For det andet bør Foreningen ikke være absolut selvstændig, men kunne opløses eller omorganiseres efter Beslutning af Menigheden. Foreningens Eiendom s. Ex. Bogsamling, Instrumenter o. s. v. skal betragtes som Menighedens Eiendom.

Indkjøb af Bøger kan alene foregaa efter Samraad med og Billigelse af Presten.

Foreningens Virkefelt og Virkemaade maa nok ogsaa kontrolleres af Menigheden.

I det hele bør Ungdomsforeningen knyttes saa nær til Menigheden og dens Arbejde som vel muligt.

Det er uden Tvivl heldigt, at Menigheden paalægger eller anviser Foreningen visse Ting at arbejde for s. Ex. Kirkesangen (Kirkefor), Tilsyn med Fattige (Fattige Værns Beklædning), Anskaffelse af Undervisningsmaterialier for Menigheds- og Søndagskolen, Arrangering af Julefest (Juletræ) o. s. v.

Fremforalt maa en sand og sund Menighedsaand besjæle Ungdommen. Den maa opdrages til at søle for Menighedens Ve og Vel, ivre for dens Triosel og Fremgang og vide, at den unge Slegt er Menighedens Fremtid. Og Presten trænger ganske vist til at levere sine bedste Foredrag i Ungdommens Kredse, ligesom han neppe maa undersøge den Tønde, som hvides der.

Bogsamlingen kan aldrig vælges med for stor Omhu.

Ofte træffer man paa Bøger der, som skader det unge Kristensind istedenfor at udvikle og forable. Vi skal engang senere trykke af et passende Udvalg af Bøger, som kan anskaffes for Bibliotheket. Vi faar da takke for os og bede andre optage denne Sag til Overveielse og gjerne til videre Diskussion i Herald.

Den gammelægyptiske Medicin.

(Slutning.)

Imhotep, Gude sønnen i Memphis, omtales navnlig i senere Tider hyppig som Lægegud. „Han bringer Lægemidler," siger en ægyptisk Text, „mod alle Sygdomme og fjerner alt ondt fra dine Lemmer.“ Grækerne kaldte ham Imuthes og identificerede ham med Asklepios, Askulap. Han identificeredes ogsaa med Serapis, Osir-Apis, saaledes at Navnene Imhotep, Osir-Apis, Serapis og Asklepios ofte kun betegner en og samme memfittiske Lægegud. Hans Hovedtemmel var i Memphis, men han havde ogsaa Templer andetsteds, s. Ex. i Alexandria. Det var i hans Egenkab af Lægegud, at syge søgte hen til hans Templer for at helbredes enten direkte eller indirekte derved, at de syge, naar de hvilede Natten over i Templet, i Drømme fik Nabens baretser om, paa hvilken Maade de kunde blive helbredede.

Bedst Besked om den ægyptiske Medicin giver de Lærebøger som Ægypterne selv har efterladt sig. Af disse er flere fundne i den senere Tid. Foruden en større og en mindre medicinsk Papyrus i Berlin, en i Britisch Museum og nogle Brudstykker af magist-medicinsk Indhold i andre Museer, maa særlig nævnes den saakaldte Papyrus Ebers, fordi det er den største, smukkeste og bedst bevarede af dem alle. Den er tillige den ældste, da den sandsynligvis skriver sig fra det 16de Aarhundrede f. Kr. Den er en Samling af de paa hin Tid gjeldende medicinske Forskrifter, saaledes som de i de forudgaaende Aarhundreder var havdede af Erfaring og Videnskab. Forskrifterne selv er derfor fra en endnu ældre Tid, ja om nogle siges det endog utrykkelig, at de er fra den graa Oldtid. Vi har derfor her uden Tvivl for os en saadan af Dioscorus omtalt hellig Bog, der indeholder de af „mange af de berømteste gamle Læger farfattede Love", som de ægyptiske Læger ved Sygebehandlingen maatte rette sig efter for at være ansvarfri.

Papyrus Ebers blev i 1873 kjøbt i Ægypten af den bekendte Ægyptolog og endnu mere bekendte Romanforfatter Ebers og opbevares nu i Universitetsbibliotheket i Leipzig. Ebers har senere udgivet den under Navnet Papyrus Ebers, og den foreligger nu i en særdeles smuk faksimileret Udgave, der viser os det herlige Dokument i sin originale Skikkelse baade med Hensyn til Skrifttræk, Størrelse og Farve. Skriften er hieratisk, dog tydelig og i Regelen let at læse. Men Texten er desuagtet ofte vanskelig at oversætte, da mange af de ægyptiske Navne paa Sygdommene, Lægemidlene, især de indre menneskelige Organer, paa Dyr, Planter, Mineraler og Bædsker, hvoraf Medicamenterne er sammensatte, med vore nuværende Kundskaber ikke sikkert lader sig bestemme. Jeg har i et Par Tidsskrifter leveret norsk Oversættelse af

større Partier af Texten, og nu senest været behjælpelig med en fuldstændig tykt Overfættelse, som isjor udkom i Berlin. Men vi har maattet beholde en hel Del af de ægyptiske Navne usforandrede, og jeg maa indrømme, at vi endnu er langt fra at forstaa Skrifet i sin Helhed.

Der er dog ingen Tvivl om det hovedsagelige Indhold, som kortelig er følgende: Den første og største Hoveddel foreskriver Behandling af og Recepter mod Forstoppelse, Orm og andre Maveonder mod Smertes i Anus og „Hjertemunden,” mod Migræne og anden slags Hovedpine, mod Urineringsvanskeligheder, mod Mangel paa Appetit, mod Svulster, mod Kvalme, mod Svækkelser, mod Denshygdomme, for Haarvert, mod Brandsaar, aabne og andre Saar, mod Smertes i Fødderne og i Tungen, mod Hudsygdomme, mod Næse- og Dreonder, mod Fruentimmerhygdomme og mod en Del andre Enkeltsygdomme. Derefter følger et anatomisk Afsnit med Beskrivelse af Kar og Arer i det menneskelige Legeme og endelig et kirurgisk Afsnit, der handler om Sygdomme, som foreskrives helbrede ved Hjælp af Kniven og ved Udbrænding med Jld.

I Regelen betegnes Sygdomme blot ved sit specielle Navn, af og til ledsaget af en kort Tilspøelse, men enkelte Gange støder man ogsaa paa en udsørlig Diagnose. Som Exempel kan følgende anføres: „Naar du undersøger en Person, som lider af Forstoppelse i sin „Hjertemund“; han føler sig beføret, naar han tager Næring til sig; hans Mave svulmer op; hans Hjerte er mat, naar han gaar, som en Person, der lider af Betændelse i Anus, — lad ham lægge sig udstrakt paa Ryggen og undersøg ham. Finder du, at hans Mave er hed og hans „Hjertemund“ haard, saa sig ham: „det er et Leoeronde,” og tilbered for ham det hemmelige Plantemiddel, som foreskrevet er:

Fæhestet — Plante og Daddelaffald blandes, opløses i Vand og drifkes af Patienten fire Gange for at udpømme hans Mave. Naar du derefter undersøger hans Mave og finder sammes høire Side hed og den venstre kold, saa sig du dertil: „Sygdommen holder paa at helbrede.“ Se atter til ham; finder du, at hans Mave overalt er kold, saa sig du: „Hans Lever har fordelt sig og er renset, Medicinen har virket.“

Paa denne Maade fortsættes i det vide og brede paa otte lange Sider med Undersøgelser, Erklæringer og Recepter.

Hvad angaar Recepterne, som findes spredte omkring i den hele Papyrus i stor Mængde, kan det bemærkes, at de bestaar af et meget forskjelligt Antal Ingredienfer, fra 2 til 37.

Jeg skal som Prøve anføre Recepten med 37 Droger.

Et Middel til at gjøre Musklerne smidige:

Dum palmefrugt.

Bønner,

Almaa-Korn,

Svibler,

Spaan af Cedertræ,

Spaan af Bidje,

Spaan af Bisyphus Lotus.

Spaan af Syconior,

Spaan af Uan-Træ,

Harpix af Bisyphus Lotus

Harpix af Am-Træ,

Harpix af Sycomor,

Røde Korn,

Bær af Am-Træ,

Hvid Olie,

Gaafefedt,

Svinemøg,

Enebar,

Myrrha,

Hvidleg,

Markurter,

Pigger af Cyperus,

Vandmelon,

Bygplante,

Besbes-Korn,

Abu-Planten fra Delta,

Affald af Vinplanten,

Søfalt,

Bjergfalt,

Aneb-Plante,

Mønne,

Grøn Bljford,

Natron,

Rosfedt,

Sammenpressede Rosiner.

Lige Dele af hver Sort. Blandes sammen til en Masse og lægges paa Plaster.

Til sidst nogle Bemærkninger om de isinesfaldende og høist overraskende Ligheder, som findes mellem endel Recepter i den urgamle Papyrus Ebers og lignende i den græske og senere europæiske Literatur. Det er her ikke Stedet at pavise disse Ligheder i det enkelte, og jeg maa derfor indskrænke mig til at anføre, at flere Steder i den gammelægyptiske Papyrus ordlydende gjenfindes hos Dioskorides, Alexander Trallianus, Galen og andre Forfattere, i den salernitanske Skoles Skrifter fra Middelalderen, ja endog i vor Tids populære Lærebøger. Lighederne er saa mærkelige og gjenemgaaende i Enkethederne, at de umulig kan være tilfældige. Det viser sig atter her, at der maa have været Sammenhæng mellem den ægyptiske og europæiske Medicin, og da vi ovenfor af Citater fra Homer og Herodot har troet at kunne slutte det samme, saa kan der fornuftigvis ikke længere være nogen Tvivl om, at vor Medicin historisk taget har sin første Begyndelse i Ægypten.

Litteraturens tabte Skatte.

Da Aristoteles's hidtil som tabt ansete Afhandling om Athens Statsforfatning fandtes i et Papyrushaandskrift, laa det nær at tænke paa, hvor mange uvurderlige Litteraturskatte baade fra ældre og nyere Tid der ere gaaede helt til Grunde. En amerikansk Bogven har da ogsaa i kort Overblik sammenfattet det Væsentlige.

En meget stor Del af den klassiske Literatur er gaaet aldeles tabt, naagtet man veed, at de mere fremragende Værker have eksisteret i mange Afskrifter, idet der jo formelig drevs

Boghandel med saadanne i Oldtiden: Saaledes var Grækenlands dramatiske Literatur dets Stoltthed, og paa Kristofanes's Tid regnede man, at godt og vel to tusind Dramaer vare blevne forfattede. Kun 42 ere bevarede til vor Tid. Af Eschylus have vi kun syv af halvfjerds, af Sofokles syv af hundrede eller mer, af Euripidis nitten af antagelig to og halvfems. Størst har Tabet været for Komedieskrivernes Bedkommende, og af den største af dem, Menander, eksisterer blot en Mundsmag. Goethe sagde, at han gladelig vilde give Halvdelen af den latinske Digtekunst bort for et eneste Stuepil af denne Mester; thi i de saa Vinier, man har af ham, erkjendte han Mesterens Haand. Men dette er blot et Exempel blandt mange. Den største Digterinde i alle Tider har maaske Sappho været. Kun to Oder og nogle faa Fragmenter ere levnede os for at tantalisere os med Tølfelsen af vort Tab. Af Pindar have vi jo nogle Oder, men ikke Hymnerne, Klagesangene og Dithramberne, som de gamle Kritikere anfaa for hans Mesterstykker. Og hvor er der blevet af de Sange, som Alkæos og Ibykos skreve, Sange, som henrebe Oldtiden?

Med Romernes Literatur er det noget bedre, men dog er der slemme Tab. Ennius, den latinske Poesis Fader, som dog siges at have foreligget komplet saa sent som i det trettende Aarhundrede, lever endnu kun i nogle Fragmenter. Den Balladelitteratur, der gik forud for den egentlige historiske Tidsalder findes der ikke Spor af. Poeterne Lucilius, Bassus, Ponticus, Valgius, Accius, Pacuvius og Historikere Coelius Antipater, Cornelius Sisenna samt Talerne Calvus, Hortensius og Cassius Severus ere nu kun Navne. Alt hvad der findes af Varius' „Thyestes“, som i Følge Quintilian kaldedes med Grækerens Tragedier, er et Dussin Ord, og to Vinier maa vi nøie os med af Ovids Tragedie „Medea“. Endog Livius er jo nu kun til i mutileret Tilstand.

Abskillige af disse Skatte ødelagdes under Gothernes og Vandalerens Indvandring eller paa Grund af Uvidenhed og Overtro. Mange ødelagdes bl. A. ved de gjentagne Jdebrande i Alexandrias store Bibliotheker. Fire hundrede Tusind af Ptolemæernes samlede Manuskripter brændte under Julius Cæsars Beleiring af Alexandria. Det berømte Serapæum-Bibliothek sammesteds, skænket til Kleopatra af Antonius, blev dets brændt, dels splittet ved Theodosius den Stores Storm paa Jupiters Tempel. Alligevel fik man et verdigt Bibliothek samlet, det samme, som ødelagdes under Kalifen Omar. Uhyre literære Tab er ogsaa lidte ved Plyndringen af Klostrene under Reformationstiden. Bøger og Manuskripter anvendtes da som Makulatur, til at tænde Ilden med eller til at pakke ind i. En Røjmand alene kjøbte for omkring 40 Kr. to Bibliotheker, der forsynede ham med tilstrækkeligt Indpakningspapir for ti Aar. Uden al Tvivl ere virkelige Literaturskatte i Mængde gaaede til Grunde paa denne Maade, baade Klassikere og middelalderlige Forfattere. Londons store Brand ødelagde mangfoldige Værker af den Elisabethske Literatur. Men maaske ikke ringere Skyld have de mange Samlere, som ikke vilde tillade at deres sjældne Manuskripter tryktes, eller ogsaa de, der ved Skjødesløshed lode betroede Manuskripter gaa til Grunde.

I Norden vide vi, hvorledes det gik med mangfoldige af vore Forfædres bekjendte Literaturværker. Jdebrand har

ødelagt meget, men Skjødesløshed og Uforstand endnu mere maaske. Det er bekjendt nok, hvorledes man i nyere Tid har reddet Fragmenter af saadanne Manuskripter, hvis Pergament anvendtes til Indbinding af Fogedregnskaber og lignende.

(Sluttes.)

Den kirkelige Strid.

(Dr. theol. C. Henrik Scharling.)

Jeg seer ikke saa stor Ulykke deri (at den kirkelige Strid vil bryde ud paany). Ivertimod vilde Striden føre os til fornøden Klarhed over Meget, som nu ligger i stor Uklarhed og Forvirring. Thi den Broderfjærlighed og Fred, som nu almindelighed prædiktes, er ofte af meget tvivlsomt Værd, og det kunde dog være, at Stridens Varm og Uro, der ligesom Uveiret renser Kysten, er til større Betsignelse end den saakaldte Broderfjærlighed, der indhyller Alt i en kvalm Rummerhedes disede Varmetaager, i Ly af hvilke alffens Ukrudt skyder frodig i Veiret, fordi Jngen vil paatage sig at luge det bort. Det staar ganske vist skrevet, at Kjærligheden skal skjule Syndernes Mangfoldighed, men der er intetsteds skrevet, at Kjærligheden skal skjule Sandheden. Og Forholdet er vistnok det, at kan Sandheden ikke undvære Kjærligheden, saa kan Kjærligheden endnu mindre undvære Sandheden. Det kan være baade smukt og rigtigt at formanne de stridende Parter til at vise gjensidig Skaansomhed og Overbærenhed, men at forlange, at theologiske og kirkelige Kampe skulle føres uden Heflighed og Videnskabelighed, det er omtrent det samme som at tillade Folk at føre Krig paa den Betingelse, at ingen Menneker blive slaede ihjel. — Sigt er i den nærværende Tingenes Orden en Umulighed. —

Betalende Subskribenter.

A. J. Floren: Grove City. — Rev. P. M. Dahl: Gayville. — A. S. Helvig, Paul Thompson, Elias Johnson, Ole C. Langeland, Abel I. Helvig: Roland Ia. — Mr. G. Rud: Mayville. — Rev. Sando: Baltic. — Miss Mary Hassel: Seattle. — J. A. Johnson, M. Mikkelsen, Robert Sandberg: Fairhaven. — Ole R. Eggen: Grove City. — C. H. Bakkerud, Hans Schjelstad: Lickerig. — C. F. Christiansen: Anacortes. — O. N. Tangeland: Whatcom. — Rev. Groensberg: San Francisco. — Rev. Levorsen: Astoria. — Mr. Teisberg: St. Paul. — Rev. Hove: Decorah. — Jan I. Rustad: Northwood.

Stavelsegaade.

Naar Stormen jager den regnsvangre Sky,
Saa farer jeg frem over Vandet,
Og da kan mit Første hde dig Ly,
Som bagvendt ogsaa det Andet.

Tacoma Building & Savings Association

Spare-Bank,

Theaterbygningen Hjornet af C og 9de Strs.

Raben daglig fra Kl. 10 til 3.

Løverdags fra Kl. 10 til 1 og 6 til 8 Aften.

Indbetalt Kapital \$100,000.

L. E. Post, President.

E. H. Hatfield, Vice President.

P. V. Caesar, Kasserer.

J. Le. B. Johnson, Assist. Kasserer.

Betaler 6 Procent aarlig Rente paa Spare-Indskud.
Renten krediteres kvartalsvis.

Ward T. Smith Company.

Incorporated April 10th, 1891.

Capital Stock Paid up, \$100,000.

Room 307 California Building,

TACOMA, WASH.

Ward T. Smith Co. eier og sælger alle Lotter rundt
Lutheran University. Lotterne sælges endnu for 50, 75 og
100 Dollar pr. Lot, 25 x 100 Fod, Hjornelotter koster \$25
extra og sælges kun i Forbindelse med de 3 nærmeste Lotter.
Betalingsvilkårene er: mindst 10 pr. Ct. Kontant og 5 pr. Ct.
hver Maaned eller 25 pr. Ct. Kont., 25 pr. Ct. om 6 Maaneder,
25 pr. Ct. om et Aar og 25 pr. Ct. om 18 Maaneder, — eller 50
pr. Ct. første Maaned og Resten om et Aar eller 18 Maaneder.
Er alt betalt inden 6 Maaneder, kræves ingen Rente, ellers er
Renten 6 pr. Ct. For fuld kontant Betaling gives 5 pr. Ct.
Afslag (Discount) af Kjøbefømmen. Recording of Deeds
koster \$1.25 for nogle og 1.50 for andre; en Abstract of Title
koster \$2. Glem ikke at faa disse vigtige Papirer i Orden.

THE LUTHERAN
UNIVERSITY HERALD

udkommer en Gang om Maaneden og
koster forskudsvis

50 CENTS PR. AAR.

ADRESSE:

"THE LUTHERAN UNIVERSITY HERALD,"

California Building, Room 307,

TACOMA, WASH.

Redaktorer: Past. B. Garstad og Past. P. Langseth.

* * *
Subskribentjamlere

faar paa 5 betalende Abbonenter den 6 te frit.

Send ind straks Penge for en Hargang, 50 Cents.

PIANOS

••• AND •••

ORGANS.

Wholesale and Retail.

LARGE STOCK, NEW STYLES,

LOW PRICES, EASY TERMS.

D. S. JOHNSON.

—NO. 4, THEATRE BUILDING,—

TACOMA.

Skø og Stovler

til billigste Priser og af bedste Sort
hos

S. Olson, 1912 Jefferson Av., Tacoma.

Fresh Spring Stock regardless of Cost
sælges nu. Gaa og se dig ud, hvad du puffer. „Ned med
de høje Priser," siger S. Olson. Herald anbefaler paa
det bedste.

Entered at the post office at Tacoma, Wash., as second
class matter.